

بروسلوز
تیمالت

malta fevêr

تب مالت

malta fever

تب مالت یا بروسلاز:

بروسلاز بیماری عفونی و قابل انتقال به انسان و دام است که به وسیله باکتری های جنس بروسلا (Brucella) ایجاد می گردد. این باکتری ها در بسیاری از مهره داران ایجاد بیماری می نمایند. گونه های مختلف باکتری بروسلا موجب ابتلای گوسفند، بز، گاو، آهو، خوک، سگ و تعداد دیگری از حیوانات می شوند. انسان از طریق تماس با حیوانات آلوده یا ترشحات آنها و یا مصرف تولیدات و فرآورده های آلوده این حیوانات، مبتلا می شود.

انتقال:

الف) در انسان:

- ۱- خوردن یا آشامیدن مواد آلوده به باکتری بروسلا خصوصاً شیر خام و فرآورده های لبنی غیر پاستوریزه.
- ۲- ورود باکتری به بدن از طریق جراحات پوستی و ملتحمة چشم مثل ترشحات رحمی یا خونی حیوان آلوده با جراحات ملتحمة چشم.
- ۳- استنشاق ذرات آلوده.
- ۴- تلقیح و تزریق واکسنهای زنده دامی، که مامور واکسیناسیون به طور غیر عمد موجب انتقال باکتری به خود می شود.

نکته: معمولترین راه برای ابتلای انسان خوردن و آشامیدن مواد لبنی آلوده و غیر پاستوریزه است. دوره کمون در انسان ۷ تا ۲۱ روز و گاهی تا چندین ماه است.

ب) در حیوانات:

- ۱- خوردن بافتها و مایعات و ترشحات آلوده بدن.
- ۱- تماس با بافتها و مایعات آلوده بدن.
- ۳- تماس جنسی (در خوک، گوسفند، بز و سگ)

افراد در معرض خطر:

بیماری تب مالت اصولاً در بسیاری از کشورها بیماری شغلی است. افراد در معرض خطر شامل دامداران، دامپزشکان، کارکنان کشتارگاه، بازرسان گوشت و کارکنان آزمایشگاه می باشد اما بیماری در شکارچیان، مسافرین و مصرف کنندگان شیر و فرآورده های لبنی غیر پاستوریزه آلوده مشاهده می گردد.

علائم بیماری در انسان:

تب مالت بیماری است که هر ارگان و سیستمی را درگیر می کند. واضح ترین علامت، تب های نامنظم و فاصله دار با دوره متغیر است و بهمین علت به نام تب مواج نیز معروف است. در فرم حاد، بیماری با علائم غیر اختصاصی آنفلوآنزا شامل تب، عرق شدید، بی اشتها، سردرد، درد عضلانی، درد پشت و کاهش وزن همراه است ولی در فرم مزمن، با تورم مفاصل، درد مفاصل و ... همراه است.

علائم بیماری در گاو، گوسفند و بز:

دو گونه مهم باکتری بروسلا آبورتوس و بروسلا ملی تن سیس (*B.melitensis*, *B.abortus*) عامل بیماری بروسلاز در گاو، گوسفند و بز می باشند. مهمترین علامت بیماری در این دامها ایجاد سقط جنین است که در گاو معمولاً این سقط جنین ممکن است در یک سال بصورت طغیان سقط جنین باشد و در سالهای بعد موارد سقط کاهش می یابد. از سایر علائم بیماری می توان به جفت ماندگی، کاهش تولید شیر در گاوهای ماده و تورم بیضه در گاو نر اشاره کرد.

پیشگیری:

پیشگیری بیماری در انسان از طریق عدم مصرف شیر خام و فرآورده های لبنی غیر پاستوریزه مطرح است. البته با عنایت به راههای انتقال بیماری مشخص است که پیشگیری در افراد در معرض خطر نیاز به رعایت اصول بهداشتی دیگری نیز دارد.

نکته: به یاد داشته باشیم که در صورت استفاده از پنیرهای محلی، این پنیرها حتماً باید به مدت دو ماه در آب نمک بمانند.

کنترل و پیشگیری بروسلاز گاوی مبتنی بر بهداشت، واکسیناسیون گوساله ها با واکسن ۸۱۹ یا RB۵۱، شناسایی دامهای آلوده در کله و حذف و کشتار آنها و رعایت نکات قرنطینه است. واکسن مربوط به گوسفند و بز REV۱ می باشد.

Malta fever

نتیجه گیری:

به یاد داشته باشیم که بروسلوز یکی از بیماریهای مهم قابل انتقال بین انسان و دام می باشد. و بیماری از نظر بهداشت عمومی و مسائل اقتصادی از اهمیت خاصی برخوردار است. همچنین کنترل و پیشگیری از این بیماری در دام، بر تمامی افراد مرتبط (دامداران، دامپزشکان، تکنسینهای دامپزشکی، کارکنان آزمایشگاه، کارکنان کشتارگاه و ...) امری واجب و مهم است. انجام واکسیناسیون بموقع دام ها، رعایت مسائل بهداشتی قرنطینه ای و حذف و کشتار دامهای آلوده از یک سو و مصرف فرآورده های لبنی و پاستوریزه یا استریلیزه از سوی دیگر و آموزش ، اساس پیشگیری بیماری در دام و انسان می باشد.

واحد آموزش و ترویج
با همکاری اداره مبارزه با بیماریهای دامی
اداره کل دامپزشکی استان مرکزی
تلفن: ۰۶-۴۰۰۲۷۶۹۰۰-۸۶۱

<http://markazi.ivo.org.ir>